

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTI- KERTOMUS VUODELTA 2020

Tarkastuslautakunta 26.5.2021

Valtuusto 14.6.2021

ARVIOINTIKERTOMUS

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tarkastuslautakunta	2
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat	2
1.2. Arvoinnin toteuttaminen	3
2. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	4
2.1. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen	4
3. Kunnanhallitus ja tavoitteet.....	5
3.1. Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta.....	5
4. Sivistyspalvelut	7
5. Elinkeinopalvelut	9
6. Tekniset palvelut	9
6.1. Vesihuolto	10
7. Sosiaali- ja terveystoimi	10
8. Investoinnit.....	11
9. Henkilöstö	11
9.1. Henkilöstökehitys ja -menot	11
9.2. Sairauspoissaolot	12
10. Muut havainnot	12
11. Yhteenveto.....	12
12. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen	13

1. Tarkastuslautakunta

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Halutessaan tarkastuslautakunta voi tehdä lisäksi itsenäisiä tarkastuksia valitsemissaan kohteissa.

Säännökset, jotka ohjaavat tarkastuslautakunnan tehtäviä ovat:

- Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisimmistä tavoitteista
- Kuntalain mukaan kunnanhallitus antaa selvityksen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa
- Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta arvioi ovatko kunnanvaltuuston talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, myös strategisten tavoitteiden osalta toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Uuden kuntalain mukaan tarkastuslautakunta voi ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen ja tuloksellisuuteen.
- Edelleen kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on myös arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä alijäämän kattamiseen.
- Uutena tehtävänä Kuntalain 84 §:ään on tullut valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt sidonnaisuusilmoitukset kokouksessaan 1.12.2020 § 34 ja on saattanut tiedoksi valtuustolle 22.2.2021 § 8.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kunnanvaltuustolle tilinpäätöksen yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen.

1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Voimassa olevan johtosäännön mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kaksi muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja.

Valtuuston 12.6.2017 valitsema tarkastuslautakunta valtuustokaudelle 2017 – 2021.

Jäsen

Eija Jutila pj.
Aili Nuorala
Aaro Isotalus
Sauli Björkbacka

Varajäsen

Hilkka Pokela
Ulla Hautamäki
Risto Isokääntä
Arvo Simi

ARVIOINTIKERTOMUS

Alavieskan kunnan valtuusto on valinnut hallinnon ja talouden tarkastuksen suorittamiseen BDO Audiator Oy:n. Kunnanvaltuusto on 26.2.2018 hyväksynyt tilin-tarkastuspalvelujen hankinnan BDO Audiator Oy:ltä kausille 2018 - 2021. Vastuunalaisena tarkastajana toimii JHTT Asko Vanhatupa.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjanpitäjänä on toiminut tarkastaja Maritta Hintsala.

1.2. Arvoinnin toteuttaminen

Alavieskan kunnan tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauden 2019 tavoitteiden arvioimiseen yhteensä seitsemän kertaa.

8.9.2020, Alavieskan kunnantalo

Kunnanjohtaja Kari Pentti antoi katsauksen kunnan toiminnasta ja kehitysjohtaja Sami Nyrhinen kertoi teknisen puolen ajankohtaisista asioista. Tarkastuslautakunta laati arvointisuunnitelman työohjelman vuodelle 2020.

1.12.2020, Alavieskan kirjasto

Tarkastuslautakunta kuuli vs. kunnanjohtaja Kari Pentin ajankohtaiskatsauksen.

2.2.2021, Alavieskan kunnantalo

Kunnanjohtaja antoi lautakunnalle talouskatsauksen ja esitteli vuoden 2020 talousarvion. Tekninen johtaja Ossi Laakso antoi katsauksen teknisestä toimesta ja toimistos sihteeri Mervi Murto esitteli vesilaskutusta. Tarkastuslautakunta kuuli tilintarkastajan väliraportin.

12.4.2021, Alavieskan kunnantalo

Kunnanjohtaja Kari Pentti esitteli lautakunnalle tilinpäätöksen vuodelta 2020.

3.6.2021, Alavieskan kunnantalo

Arviointikertomuksen hyväksyminen ja tilintarkastuskertomus. Lautakunnan esitys valtuustolle tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Kunnan toimintoja arvioitiin lautakunnan kokousten yhteydessä järjestetyissä kuulemistilaisuuksissa. Lautakunta on kokouksissaan kuullut eri sektoreiden viranhaltijoiden ja lautakuntien katsauksia taloudesta, toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä.

Konserniin kuuluvista yhtiöiden ja konsernivalvonnan osalta kuultiin kunnanjohtajaa.

Tarkastuslautakunta perustaa vuoden 2020 arviointikertomuksensa edellä mainituissa kuulemistilaisuuksissa ja katselmuksissa tehtyihin havaintoihin, kunnan toimintakertomukseen ja valtuuston, hallituksen sekä lautakuntien pöytäkirjoihin ja muuhun viranhaltijoiden ja työntekijöiden tarkastuslautakunnalle toimittamaan materiaaliin sekä kuntalaisilta saatuun palautteeseen.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina oli koko kunnan toiminta. Tarkastuslautakunta ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen.

2. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

2.1. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen

Kunnan tilinpäätös 2020 toteutui huomattavasti talousarviota paremmin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ostomenot olivat n. 416.000 euroa alhaisemmat kuin mihin kunnan talousarviossa varauduttiin. Toimintakate (käyttötalouden nettomenot) oli 787.440 euroa arvioitua pienempi ja myös rahoituksen tuotot olivat suuremmat kuin rahoituksen kulut ja nettomenot jäivät plussalle 40.446,21 euroa. Verotulot ylittivät talousarvion 404.248 eurolla, mutta alittivat 246.674,58 euroa vuoden 2019 verotulot.

Vuosikatetavoite ylitettiin 1.127.164 eurolla talousarvioon nähden. Toimintakulut kasvoivat 4 % ed. vuoteen verrattuna ja toimintakate (nettokulut) kasvoi 3 %:ia.

Käyttötulot yhteensä (toimintatuotot + verotulot + valtionosuudet) ylittyivät 557.095 eur arvioidun ja kasvoivat 6,5 % edelliseen vuoteen verrattuna (1.232.304 eur).

Talousarvion toteutuminen	TP 2019	TA 2020	TOT 2020	Poikkeama TA - TP
Toimintatuotot	2 189 680	2 214 151	2 476 319	-262 168
Toimintakulut	17 586 298	18 872 378	18 347 106	525 272
Toimintakate	-15 396 618	-16 658 227	-15 870 787	-787 440
Verotulot	7 962 427	8 120 000	7 715 752	404 248
Valtionosuudet	8 908 976	9 402 142	10 101 317	-699 175
Vuosikate	1 460 636	845 415	1 972 579	-1 127 164
Tilikauden yli-/alijäämä	715 877	36 787	1 267 320	-1 230 533

Tilikauden 2020 tulos oli ylijäämäinen 1.230.533 euroa, johon vaikutti mm. PPKY Kallion palautus ja koronatuki, jota saatiin valtionosuuksissa. Tuki on tilapäinen.

Valtuusto hyväksyi 23.4.2018 kuntastrategian vuosille 2018 – 2021.

Kuntastrategian mukaisesti kunta varmistaa omien palveluiden toimivuuden sekä toimii aktiivisesti ja rakentavasti yhteistyöverkostoissa.

Alavieskan kunnan missio on edistää alavieskalaisten hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä huolehtia alavieskalaisten tarvitsemien palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta kestäväällä tavalla.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntalaki 37 § edellyttää, että kunnalla tulee olla toiminnanohjaamiseen ja johtamiseen tarkoitettu kuntastrategia.

Tarkastuslautakunnan mielestä kunnan strategiaa tulee päivittää ja asettaa painopisteet vuosittain valtuustotasolla.

3. Kunnanhallitus ja tavoitteet

Talousarviossa 2020 kunnanhallitukselle asetetut tavoitteet

- kuntarakenne- ja soterakenneuudistusten aktiivinen seuranta, välttämättömien uudistusten/muutosten valmistelu ja muutosprosessin johtaminen
- talouden tasapainottaminen
- palvelurakenteen uudistaminen ja palvelujen kustannustehokkuuden parantaminen peruspalvelukuntayhtymä Kalliossa
- riskien kartoittaminen ja sisäisen valvonnan ohjeiden päivittäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että hallitukselle asetetut tavoitteet talousarviossa 2020 on saavutettu pääosin – riskien kokonaiskartoitus tulisi saattaa loppuun.

Tarkastuslautakunnan mielestä kunnan toimintaan liittyvät riskit on tarpeen dokumentoida tiedonkulun ja riskitietoisuuden parantamiseksi.

3.1. Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kunnanhallituksen selonteon sisäisestä valvonnasta tulee perustua todelliseen, riittävän kattavaan, systemaattiseen ja dokumentoituun arviointiin, johon on liitetty rehellinen kuvaus merkittävistä kehittämisalueista.

Valvonnan tarkoitus on tuottaa kohtuullinen varmuus toimintojen tehokkuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisen ja johdon raportoinnin luotettavuudesta sekä lakien, määräysten ja sisäisten toimintaohjeiden noudattamisesta. Valvontaympäristö muodostuu suunnittelu- ja seurantajärjestelmästä, johtamisjärjestelmästä, toimintojen organisoinnista ja riskien hallinnasta.

Sisäinen valvonta

Alavieskan sisäisen valvonnan ohjeet on hyväksytty kunnanhallituksessa 10.9.2018 §143. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 17.12.2018 § 60.

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätös- ja ratkaisovalta samoin kuin niihin liittyvät vastuut on määritelty kunnan hallintosäännössä (Hallintosääntö on hyväksytty valtuustossa 30.10.2017 § 61).

Organisaatiosta vastuussa olevien tilivelvollisten tehtävänä on päättää ja valvoa, että eri tahojen tarpeet ja niiden tasapainottaminen sekä lainsäädännön ja viranomaisten määräykset ja päätökset otetaan huomioon tavoitteiden asettamisessa. Tavoitteiden ja niihin sisältyvien suunnitelmien tulee sisältää mitattavissa olevat suoritustavoitteet ja

ARVIOINTIKERTOMUS

mittarit. Tavoitteiden toteutumisen seurannassa on pääpaino siirtymässä tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden mittaamiseen. Tavoitteista pitää tiedottaa selkeästi, jotta päätösten ja toiminnan taustat sekä haluttu suunta on koko henkilöstön tiedossa.

Tavoitteiden toteutumisen seurantaan varten on asetettu mittarit, jotka kaikilta osin eivät vielä ole tarpeeksi kuvaavia, täsmällisiä tai objektiivisia. Kaikilla toimialoilla tavoitteiden toteutumista on seurattu osavuosisikatsausten yhteydessä.

Tavoitteiden asettamisen ja seurannan katsotaan olevan järjestyksessä. Palvelut johtavat tavoitteensa strategioista. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja valvotaan annettujen ohjeiden ja normaalin raportointikäytännön mukaisesti.

Riskien hallinta

Organisaation on voitava kohtuudella varmistua siitä, että kaikki tavoitteiden saavuttamiseen olennaisesti vaikuttavat riskit on tunnistettu ja niiden hallitsemiseksi on valittu asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Varsinaista riskienkartoitusta ei ole tehty Alavieskassa.

Vahinkoriskit

Kunnan henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti.

Rahoitus ja sijoitusriskit

Kunnanvaltuuston hyväksymässä 16.12.2019 rahoitusstrategiassa määritetään rahoitus ja sijoitusriskien hallintaa. Rahoitusriskejä hallitaan mm. koronvaihtosopimuksilla.

Toiminnalliset riskit

Sijaisjärjestelyjen puutteet aiheuttavat erityisosaamista vaativien tehtävien hoidon jatkuvuudessa, mikäli ao. viran-/toimihaltija on äkillisesti estynyt hoitamasta tehtäväänsä.

Seuranta ja muutokset

Olosuhteita ja toimintaa seuraamalla ja arvioimalla voidaan organisaatio ohjata näkemään kehitystarpeet.

Osittain on pystytty varautumaan ajoissa muutoksiin, mutta joihinkin toimintavuoden aikana tapahtuviin muutoksiin on jouduttu reagoimaan kesken talousarviovuoden.

Toiminnan ja talouden toteutumista on seurattu säännöllisesti raportoinnin avulla. Tietohallinnon antamia mahdollisuuksia seurannan helpottamiseksi on kehitetty jatkuvasti Heetaan liittyen.

Sopimuksen hallinta

Sopimusten hallinta on ajan tasalla ja hoidettavissa joko manuaalisesti tai käytössä olevilla rekisteriohjelmilla. Koko kuntaa koskevaa sopimustenhallintajärjestelmää ei ole olemassa, mitä on pidetty puutteena.

Huolimatta siitä, että kunnassa ei ole tehty riskienkartoitusta, on keskushallinnossa ja kaikissa palveluissa tiedostettu toimintaan liittyviä olennaisia riskejä. Sama loppupäätelmä riskienhallinnan nykytilasta saadaan kuin sisäisen valvonnankin osalta, että pienissä kunnassa riskit on paremmin tunnistettavissa ja tiedostettavissa kuin isoissa toimintayksiköissä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja esittävät lausumansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä sekä oman, jatkuvan toiminnan ja talouden seurannan ja sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmistustoiminnan perusteella, että kunnan hallinto on toiminut pääosin kuntalain, kunnan johto- ja toimintasääntöjen sekä kunnanhallituksen hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti ja että sisäisen valvonta on yleisesti ottaen toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty.

Sisäisen valvonnan dokumentointiin tulee kiinnittää enemmän huomiota.

4. Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluiden tulosalueena ovat

- varhaiskasvatus
- perusopetus
- kirjastopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kansalais- ja musiikkiopisto
- liikuntapalvelut
- vapaa-aikapalvelut ja raittiustyö.

Sivistyslautakunnan suunnittelukauden tavoitteet/painopistealueet

Tuetaan henkilöstön osaamista ja uudistumista. Tavoitteena on tuloksellisuuden, työhyvinvoinnin ja laadun parantaminen.

Henkilöstölle annettiin täydennyskoulutusta ”Muutosta johtamassa – uudistuvaa yhtenäistä koulua kehittämässä”- koulutus-hankkeessa, joka toteutettiin yhteistyössä kesäyliopiston, Ylivieskan ja Haapajärven kanssa. Työnkiertoa tarjottiin mahdollisuuksien mukaan ja toteutettiin TYHY-iltapäivä.

Varhaiskasvatukselle jätettiin uusia päivähoitohakemuksia 27 kappaletta. Lapsista 12 aloitti yksityisessä yksikössä ja heille myönnettiin palveluseteli.

Syntyvyyden lasku alkaa näkyä varhaiskasvatuksessa, vuonna 2019 syntyneitä lapsia on vain 7 varhaiskasvatuksessa 31.12.2020

Tiedotukseen ja viestintään liittyvät sähköiset palvelut vaihdettiin Daisy-järjestelmään, jossa on huoltajien sovellus hoitoaikojen varaamiseen ja työsuunnittelu varausten pohjalta. Järjestelmässä on myös lasten varhaiskasvatuksen suunnitelmat ja tiedonkulku hoitopaikan ja huoltajien välillä.

ARVIOINTIKERTOMUS

Varhaiskasvatustalouksissa ja kunnan LAPE-työssä on kiinnitetty huomiota huoltajien osallisuuteen ja varhaiseen tukeen perheissä.

Perusopetuksessa järjestettiin varhennettua englanninkielen opiskelua 1. ja 2. luokkalaisille. Liikkuva koulu toimi koulupäivän liikunnallisuuden lisäämiseksi sekä koulupäivän rytmittämiseksi oppimista tukevaksi. KiVa-koulu –toimintaa kehitettiin ja toiminnan painopisteen suunnattiin ennaltaehkäisevään työhön, mutta työtä on yhä.

Koulupsykologipalveluiden järjestettiin ostopalveluna. Syyslukukaudella 2020 1.8.2020 alkaen yhtenäiskoululla on työskennellyt valtion erityisavustuksella palkattu toinen laaja-alainen erityisopettaja. Tämän vuoksi henkilöstömäärä on kasvanut yhdellä henkilöllä.

Jatko-opintoihin sijoittumisessa tavoitteena on jatkokoulutuspaikka jokaiselle yläasteen päättävälle oppilaalle. Tavoite myös toteutui.

Talousarvion toteutuminen	TP 2019	TA 2020	TOT 2020	Poikkeama TA - TP
Menot	4 142,00	4 237,90	4 130,80	107,10
Tulot	246,30	226,20	314,40	-88,20
Netto	3 895,70	4 011,70	3 816,40	195,30
Netto eur/as	1 546	1 591	1 515	76,00
Kokonaiskustannukset/oppilas	7 802	7 823	7 820	3,00

Välittömät kustannukset per oppilas ovat kasvaneet 18 euroa vuodesta 2019. Oppilaita oli vuonna 2019; 328 ja 2020; 334 – oppilasmäärä kasvoi kuudella oppilaalla.

Opetushallitus keräsi ensimmäistä kertaa perusopetuksen syksyn oppilastilastot suoraan Koski-järjestelmän kautta. Automatisoitu tiedonkeruu vaati panostusta seurantaan, jotta tiedot siirtyivät järjestelmästä toiseen oikein. Aikaisemmin tiedonkeruun hoiti Tilastokeskus.

Asetetut tavoitteet on saavutettu. Tarkastuslautakunta toivoo, että sivistyksen toimialueella edistetään strategian mukaisesti kestävä kehitystä ja luontotietoisuutta.

Oppilaskehitys tulisi huomioida laadittaessa talousarvioita ja henkilöstöresursseja.

Kirjastopalvelut

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (uusi laki tuli voimaan 2017) ja asetukseen. Kirjasto on kunnan peruspalvelu. Kirjastopalveluiden tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia perinteisten sivistykseen liitettyjen asioiden, kuten kirjallisuuden ja taiteen harrastuksen ja jatkuvan tietojen ja taitojen kehittämisen lisäksi tietoyhteiskunnan edellyttämien kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.

Kunnassa on kaksi kirjastoa, joista toinen toimii omassa rakennuksessaan ja toinen ja yhtenäiskoulun tiloissa koulukirjastona.

Koronavuosi sulki kirjaston 16.3.-30.4. ja toukokuussa palveltiin take away-palveluna, marraskuusta alkaen suosittiin pika-asiointia. Yhteistyötä on jatkettu Tiekön ja Oulun Eteläisten kirjastojen kanssa. Yksiin hankkeen aikana tehtiin päätös eteläisten kirjastojen tietokantojen yhdistämisestä, joka toteutetaan vuonna 2021.

5. Elinkeinopalvelut

Yleistavoite/tarkoitus

Keskeisiä tavoitteita ovat Alavieskan vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden kasvattaminen sekä yritteliäisyyden vahvistuminen. Elinkeinojen kehittymistä jarruttavien tekijöiden tunnistaminen ja niiden vähentäminen. Kunta järjestää elinkeinopalveluja ostopalveluna ja omana palveluna.

Suunnittelukauden tavoitteet/painopisteet

- kaavoituksella edistetään elinkeinojen toimintaedellytyksiä sekä muutenkin elinvoimaisuuden lisäämistä
- teollisuusalueiden ja -toimitilojen kuntoon saattaminen
- rivitaloasuntojen rakentaminen Sillankankaan alueelle
- kuntamarkkinoinnin tehostaminen
- ajantasaisten tietoliikenneyhteyksien varmistaminen
- Alavieskan palveluiden tehokas markkinointi ja esittely myös netissä
- Kivihaan ja Ämmänkallion omakotialueiden markkinointi
- yrityksille vuokrattavien tilojen mahdollisimman korkean käyttöasteen varmistaminen
- yritysten toiminnan ja markkinoinnin tukeminen

Kunta järjestää elinkeinopalveluja omana toimintana ja ostopalveluna Kalajoen kaupungilta. Elinkeinopalvelujen ostoon on varattu noin 16.000 euroa ja kuntamarkkinointiin 16.500 euroa.

Alavieskassa perustettiin vuoden 2020 aikana 16 uutta yritystä (8 kpl vuonna 2019). Lopettaneita yrityksiä oli 11 kpl. (9 kpl vuonna 2019). Alavieskassa toimii 151 yritystä tilastokeskuksen (Q2-2020).

6. Tekniset palvelut

Teknisten palvelujen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen työ- ja elinympäristö.

Suunnittelukauden tavoitteet/painopisteet

- Huolehditaan siitä, että teknisiä palveluita tuottava yksikkö on toimintakykyinen – kehitysjohtajan viran tilalle perustettiin uusi teknisen johtajan virka, jossa aloitti vuoden 2020 lopussa Ossi Laakso
- Kuntastrategian ja investointiohjelman mukaisesti asumisviihtyisyyttä lisättiin kunnostamalla useita rivitaloasuntoja. Tonttien hintoja laskettiin alkuvuodesta Ämmänkalliolla. Tonttien myyntihinnaksi määriteltiin 1,00 eur/m²
- Valokuituhanke valmistui loppukesällä 2020

ARVIOINTIKERTOMUS

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TOT 2020	Poikkeama TA - TP
	19,50	17,50	19,50	-2,00

Talousarvion toteutuminen	TP 2019	TA 2020	TOT 2020	Poikkeama TA - TP
Menot	2 703,00	2 723,50	2 797,70	-74,20
Tulot	1 901,00	1 956,00	2 126,60	-170,60
Netto	802,00	767,50	671,00	96,50
Netto eur/as	318,20	303,00	266,50	36,50

Tarkastuslautakunta toteaa, että tekniselle toimelle asetetut tavoitteet on saavutettu.

6.1. Vesihuolto

Vesihuoltolaitoksen toiminnalliset tavoitteet turvata kuluttajien tarvitsema vesihuolto laadullisesti ja määrällisesti on toteutunut.

Vesihuoltolaitos (ulkoiset luvut)	TP 2019	TP 2020
Liikevaihto	413 412,72	442 748,76
Liikealijäämä	-125 560,75	-211 174,11
Tilikauden alijäämä	-125 560,75	-211 174,11

Vesi- ja viemärlaitoksen tilikauden tulos on oltava ylijäämäinen. Vesilaitoksen tulos oli -69.185,64 euroa (vuonna 2019 tulos oli -65.834,94 eur), viemärlaitoksen tulos oli -141.988,47 euroa (vuonna 2019 tulos oli -59.725,91eur).

Kunnan toimintakertomuksessa on huomioitu pääosin Vesihuoltolain 20 a §:ssä edellytetyt toimintakertomustiedot.

7. Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisestä vastaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio.

Tarkastuslautakunnan mielestä on tarpeen tehdä kartoitus palvelujen saatavuuden ja riittävyyden selvittämiseksi.

Lääkärin ja laboratoriotoinnin saatavuus turvattava alavieskalaisille lähipalveluna.

Kotihoidon toimintaa tulisi järjeistää.

Kunnan on varattava tarpeen mukainen määrä rahaa omaishoidon tukeen.

8. Investoinnit

Investoinnit	TA 2020	TP 2020	Poikkeama TA - TP
Menot	730 475,00	449 088,00	281 387,00
Tulot	79 750,00	117 565,00	-37 815,00
Netto	650 725,00	331 523,00	319 202,00

Huomattavimpia investointeja olivat tytäryhtiöiden osakehankinnat ja valokuitu.

9. Henkilöstö

Henkilöstöjaosto seuraa henkilöstörakenteen ja palkkauksen kehitystä sekä vastaa henkilöstösuunnittelusta. Henkilöstöjaosto toimii neuvotteluosapuolena palkkaneuvotteluissa ja ratkaisee ne asiat, jotka koskevat henkilöstöhallinnon tehtäväaluetta ja henkilöstön palkkausta.

Yhteistoimintaryhmä vastaa yhteistyöstä kunnan ja henkilöstön välillä sekä yhteistoiminnasta työsuojelua koskevissa asioissa.

Tarkastuslautakunnan mielestä virkojen täyttäminen on onnistunut hyvin.

9.1. Henkilöstökehitys ja -menot

Henkilöstökustannukset (1000 €)

Palvelualue	Palkat yhteensä	Sivuku- lut yh- teensä	Henkilöstökustannukset yhteensä				Muutos ed. vuo- teen eur	Muutos ed. vuo- teen %
			2017	2018	2019	2020		
Hallinto- ja elinkeinopalvelut	343	79	398	378	422	417	-5	-1,18 %
Sosiaali- ja terveystoiminta		170	178	185	170	190	20	11,76 %
Sivistyspalvelut	2528	537	2840	2916	3065	3073	8	0,26 %
Tekniset palvelut	627	219	789	816	846	838	-8	-0,95 %
Yhteensä	3498	1005	4205	4295	4503	4518	15	0,33 %

ARVIOINTIKERTOMUS

Henkilöstö	Vakituiset	Sijaiset	Määräaikaiset	Työlliset	Yhteensä
Hallinto- ja elinkeinopalvelut	6		1	1	8
Sivistyspalvelut	53	1	16		70
Tekniset palvelut	20	2	1		23
Yhteensä	79	3	18	1	101

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä palvelualueittain

Hallinto- ja elinkeinopalvelut	50,2	(50,0)
Sivistyspalvelut	48,2	(48,4)
Tekniset palvelut	48,9	(50,9)
Yhteensä	(48,5)	(49,8)

9.2. Sairauspoissaolot

Palvelualue	Sairauslomat					Muutos ed. vuoteen eur	
	2015	2016	2017	2018	2019		2020
Hallinto- ja elinkeinopalvelut	5	71	31	25	7	71	64
Sivistyspalvelut	367	1069	1230	731	540	1047	507
Tekniset palvelut	235	352	177	251	138	236	98
Yhteensä	607	1492	1438	1007	685	1354	669

10. Muut havainnot

Toimintojen uudelleenjärjestely esim. vesilaskutuksen osalta on sujunut hyvin. Rahoitus- ja sijoitusasioihin on kiinnitetty huomioita. Talouden kannalta uusituvan energian hankkeet ovat kannatettavia Alavieskassa. Asioiden hoitoon on saatu järjestystä, ennakointia ja suunnitelmallisuutta.

11. Yhteenveto

Tarkastuslautakunnan mielestä kunnanhallituksen esittämä toimintakertomus vuodelta 2020 kuvaa kunnan toiminnallista ja taloudellista tilaa ja valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat keskeisiltä osin toteutuneet.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kunnan hallinto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle, että arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin annetaan selvitykset tarkastuslautakunnalle syyskuun loppuun mennessä ja valtuustolle lokakuun loppuun mennessä.

12. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen

Lautakunta yhtyy tilintarkastajan lausuntoon tilinpäätöksen hyväksymisestä sekä tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Alavieskassa 3.6.2021

Alavieskan kunnan tarkastuslautakunta

Eija Jutila
puheenjohtaja

Aili Nuorala
varapuheenjohtaja

Aaro Isotalus
jäsen

Arvo Simi
varajäsen